

**INFORMACJA O SYTUACJI NA RYNKU PRACY
NA OBSZARZE DZIAŁANIA
POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W LESZNIE
w okresie 9 miesięcy 2013 r.**

W końcu września 2013 r. bezrobocie na terenie działania Powiatowego Urzędu Pracy w Lesznie kształtowało się na poziomie 4.513 osób w tym z terenu miasta Leszna zarejestrowanych było 2.769 osób, a z terenu powiatu leszczyńskiego 1.744 osoby. Wśród ogółu zarejestrowanych bezrobotnych były 2.542 kobiety i 1.971 mężczyzn. W porównaniu do sytuacji z dnia 1 stycznia liczba bezrobotnych spadła o 165 osób czyli o 3,5%. W ciągu ostatnich siedmiu miesięcy nastąpił spadek bezrobocia aż o 923 osoby, tj. o 17,0% (w Lesznie liczba bezrobotnych spadła o 458 osób, a w powiecie leszczyńskim o 465 osób). Najwyższą liczbę bezrobotnych zanotowano w lutym (5.436 os.), a najniższą we wrześniu (4.513 os.). W porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba bezrobotnych wzrosła o 64 osoby, tj. o 1,4%.

Ponadto w końcu września br. w ewidencji tut. urzędu pracy pozostawało 149 osób „poszukujących pracy”.

W końcu sierpnia wskaźnik stopy bezrobocia na terenie działania Urzędu Pracy w Lesznie osiągnął 8,7% i był niższy od stopy bezrobocia w województwie wielkopolskim (9,5%) oraz w Polsce (13,0%). W tym samym czasie poprzedniego roku wskaźnik bezrobocia wyniósł 8,4%, zatem nastąpił wzrost o 0,3 p.p.

Od początku 2013 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Lesznie zarejestrowało się 5.836 osób bezrobotnych, w tym 2.880 kobiet i 2.956 mężczyzn. W styczniu br. zarejestrowała się najwyższa liczba osób w historii tut. urzędu pracy, tj. 1.015 osób. Analizując liczbę rejestracji osób bezrobotnych na przestrzeni kilkunastu lat można zauważyć cykliczność zjawiska. Mianowicie na przełomie roku zawsze rośnie bezrobocie po czym spada w ciągu roku. Taka sytuacja spowodowana jest tym, że pod koniec roku kończą się prace sezonowe, wygasają umowy o pracę, a w obecnej sytuacji gospodarczej pracodawcy niechętnie przedłużają okres zatrudnienia. Od marca bezrobocie zazwyczaj spada, a przyczynia się do tego wzrost zapotrzebowania pracowników do prac sezonowych, czy też kierowanie bezrobotnych do aktywnych form przeciwdziałania bezrobociu. W porównaniu do tego samego okresu poprzedniego roku można zauważyć, że napływ do populacji osób bezrobotnych jest większy o 219 osób (o 3,9%). Wśród osób rejestrujących się zdecydowaną większość, bo aż 88,6% stanowią osoby, które już wcześniej pracowały (5.171 os.). 60,2% (tj. 3.513 osób) ogółu rejestrujących się stanowią bezrobotni z terenu miasta Leszna, a 39,8% (2.323 os.) z powiatu leszczyńskiego.

Wśród osób rejestrujących się w urzędzie pracy 4.485 osób (76,9%) powróciło do ewidencji bezrobotnych po raz kolejny, a dla 1.351 osób (23,1%) była to pierwsza rejestracja. Wśród osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy najczęściej rejestrują się osoby bez wykształcenia średniego tj. 2.893 os., osoby do 25 roku życia – 1.796 os., długotrwale bezrobotni – 1.633 os. oraz osoby bez kwalifikacji zawodowych – 1.490 os. Należy podkreślić, iż osoby bezrobotne bardzo często należą jednocześnie do kilku grup osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy, co powoduje, że cechują ich skumulowane problemy, które w znacznym stopniu utrudniają podjęcie zatrudnienia.

Wśród osób rejestrowanych w ciągu 9 miesięcy br. 138 osób powróciło po okresie zatrudnienia za granicami Polski. Najczęściej osoby te pracowały w krajach takich jak: Niemcy, Holandia i Wielka Brytania.

W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 6.001 osób, wobec 5.487 w ciągu III kwartałów ubiegłego roku, zatem odpływ z bezrobocia jest większy

o 514 osób. W porównaniu do liczby rejestracji wyłączeń było więcej o 165 os. Ponad połowa wyłączeń spowodowana była podjęciem pracy przez bezrobotnych. Mianowicie od początku roku pracę podjęło 3.309 osób (55,1% ogółu wyłączeń), tj. o 426 osób więcej aniżeli w analogicznym okresie ubiegłego roku. W ciągu 9 miesięcy br. poziom wskaźnika płynności rynku pracy, czyli udział bezrobotnych, którzy podjęli pracę, do liczby nowo zarejestrowanych w tym samym okresie wyniósł 56,7%. Niestety oprócz wyłączeń spowodowanych aktywizacją zawodową bezrobotnych, liczną grupę osób wyłączonych stanowili bezrobotni, którzy nie potwierdzili gotowości do podjęcia zatrudnienia, tj. 1.110 os. 246 osób wyłączono ponieważ odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy, a 225 dobrowolnie zrezygnowało ze statusu bezrobotnego.

Struktura bezrobotnych

Od wielu lat wśród bezrobotnych zarejestrowanych w urzędach pracy przeważają kobiety. Niewątpliwie ma to związek z tym, że kobiety mają większe trudności ze znalezieniem pracy niż mężczyźni – mówi Piotr Rogowiecki, ekspert rynku pracy w organizacji Pracodawcy RP. Pracodawcy wolą bowiem zatrudniać mężczyzn, ponieważ uważają, że są bardziej dyspozycyjni. Przedsiębiorcy obawiają się obciążeń związanych z macierzyństwem, a przy obecnej sytuacji gospodarczej nie mogą sobie na to pozwolić.

Ponadto przerwy w zatrudnieniu na rzecz urlopów macierzyńskich i wychowawczych, utrwalają stopniowy spadek kobiecych kompetencji zawodowych. Przedłużający się stan nieaktywności zawodowej może ugruntowywać wśród kobiet postawy bierności, a w konsekwencji może doprowadzić do wykluczenia społecznego. Ponadto stereotypowe postrzeganie kobiety jako pracownika powoduje, że w ogóle nie są zatrudniane w niektórych zawodach, nie mają szansy na awans czy też wyższe wynagrodzenie i z góry są traktowane jako mniej dyspozycyjne. Powyższe czynniki sprawiają, że reintegracja i reaktywacja zawodowa kobiet jest procesem trudnym i wymagającym wsparcia ze strony różnych struktur społecznych i instytucji.

W końcu września 2013 roku liczba bezrobotnych kobiet wyniosła 2.542, co stanowiło 56,3% ogółu zarejestrowanych. W porównaniu do września 2012 r. udział ten zmniejszył się o 3,3 p.p., a ich liczba zmniejszyła się o 108 os. Ponad połowę bezrobotnych kobiet stanowią osoby młode, mianowicie 53,3% kobiet (tj. 1.347 os.) jest w wieku od 18 do 34 lat. W porównaniu do września ubiegłego roku liczba tej grupy kobiet zmniejszyła się o 126 osób. Rejestracja młodych kobiet często jest wynikiem braku doświadczenia zawodowego, samotnego wychowywania dziecka, czy też niepodjęcia zatrudnienia po urodzeniu dziecka. 26,8% kobiet (681 os.) jest po 45 roku życia. Wśród ogółu osób zarejestrowanych bez wykształcenia średniego kobiety stanowią 48,0% (1.162 os.). Wśród bezrobotnych, którzy nie posiadają kwalifikacji zawodowych kobiety stanowią 56,6% (653 os.), a wśród bezrobotnych, którzy nie posiadają doświadczenia zawodowego jest ich 56,7% (442 os.). Problem w znalezieniu zatrudnienia wyraźnie widać wśród matek samotnie wychowujących dziecko. Mianowicie w grupie osób samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia kobiety stanowią zdecydowaną większość, bo aż 86,3% (517 os.). Kobiet, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka było 640. Wśród osób, które nie podjęły zatrudnienia po odbyciu kary pozbawienia wolności, kobiety stanowiły 7,5%, tj. 10 osób. W końcu września br. liczba kobiet pozostających w długotrwałym bezrobociu (pozostających w ewidencji osób bezrobotnych ponad 12 miesięcy) wyniosła 859 osób z czego 408 pozostawało w ewidencji urzędu ponad 2 lata. Udział długotrwale bezrobotnych kobiet w ogólnej ich liczbie wynosi 33,8% wobec 29,1% w tym samym czasie poprzedniego roku. Wśród zarejestrowanych kobiet najliczniejsza jest grupa z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym, tj. 26,3%. Wykształcenie zasadnicze zawodowe posiada 24,7%, gimnazjalne i niższe – 21,0%.

Wykształceniem wyższym legitymuje się 17,3% kobiet, a najmniej kobiet posiada wykształcenie średnie ogólnokształcące – 10,7%.

Należy zauważyć, że bezrobotne kobiety są lepiej wykształcone niż bezrobotni mężczyźni. Ponad 54,0% bezrobotnych kobiet posiadało wykształcenie średnie, policealne lub wyższe, natomiast wśród mężczyzn odsetek ten wynosił 36,2%.

Kobiety z terenów wiejskich stanowiły 37,5% ogółu zarejestrowanych kobiet.

W ciągu 9 miesięcy br. w tut. urzędzie zarejestrowało się 2.880 kobiet. W porównaniu do poprzedniego roku liczba rejestracji spadła o 56 osób, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych zmniejszył się o 3,0 p.p. i obecnie wynosi 49,3%. Spośród kobiet będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy najczęściej rejestrowały się kobiety bez wykształcenia średniego (1.087 os.), kobiety mające status długotrwale bezrobotnych (940), kobiety do 25 roku życia (875) oraz kobiety bez kwalifikacji zawodowych (722). W tym samym czasie z ewidencji osób bezrobotnych wyłączono 3.007 kobiet, tj. 50,1% ogółu wyłączonych osób. Ok. 58,0% wyłączeń spowodowanych było podjęciem pracy. Mianowicie zatrudnienie znalazło 1.739 kobiet. W porównaniu do analogicznego okresu ubiegłego roku liczba podjęć pracy wzrosła o 128.

W końcu września 2013 roku liczba zarejestrowanych mężczyzn wyniosła 1.971 osób i w porównaniu do liczby kobiet było ich mniej o 571. Wśród mężczyzn największy odsetek stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym – 34,6% oraz gimnazjalnym i niższym – 29,2%. Wykształcenie policealne i średnie zawodowe posiadało 21,0% mężczyzn, wyższym wykształceniem legitymowało się 8,1%, a średnim ogólnokształcącym 7,2%. Podobnie jak w przypadku kobiet duża grupa mężczyzn jest w młodym wieku. Mianowicie mężczyźni w wieku od 18 do 34 lat stanowią 46,3% ogółu mężczyzn (913 os.). Panowie po 45 roku życia stanowią 36,4%. Pod względem czasu pozostawania bez pracy mężczyźni długotrwale bezrobotni (pozostający w ewidencji bezrobotnych ponad 12 miesięcy) stanowią 24,5% ogółu mężczyzn, tj. 483 osoby. Wśród osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy najliczniejsza jest grupa mężczyzn bez wykształcenia średniego, tj. 1.257 os. Mężczyzn powyżej 50 roku życia jest 552, bez kwalifikacji zawodowych jest ich 500, do 25 roku życia 413 os., a bez doświadczenia zawodowego jest ich 338.

W analizowanym okresie liczba rejestracji bezrobotnych mężczyzn była wyższa niż kobiet o 76 osób. Mianowicie od początku roku do ewidencji urzędu pracy wpisano 2.956 mężczyzn, i stanowili oni ponad połowę ogółu rejestrujących się (50,7%). W poprzednim roku do ewidencji osób bezrobotnych wpisano 2.681 mężczyzn, zatem ich napływ do populacji bezrobotnych zwiększył się o 275 os. W tym samym czasie wyłączono 2.994 mężczyzn z czego 1.570 podjęło pracę (tj. 52,4% wyłączonych mężczyzn).

W końcu III kwartału 2013 r. prawo do zasiłku posiadało 698 osób w tym 364 kobiety i 334 mężczyzn. W porównaniu do września poprzedniego roku ich liczba spadła o 167 osób, a ich udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych zmniejszył się o 3,9 p.p. i obecnie wynosi 15,5%. 232 osoby posiadające prawo do zasiłku zamieszkują tereny wiejskie (tj. 33,2%). 41,8% zasiłkobiorców (292 os.) jest bez wykształcenia średniego, 36,4% (254 os.) jest w wieku powyżej 50 roku życia, a 16,0% nie posiada kwalifikacji zawodowych (112 os.).

Od początku roku w urzędzie zarejestrowano 1.618 osób, którym przysługiwało prawo do zasiłku (51,4% z nich stanowiły kobiety). W tym samym okresie ubiegłego roku rejestracji zasiłkobiorców było 1.729, zatem ich napływ zmniejszył się o 111 osób. Dla 23,6% zasiłkobiorców była to pierwsza rejestracja, a dla 76,4% kolejna.

W końcu września 2013 roku grupa bezrobotnych z terenów wiejskich liczyła 1.624 osoby, w tym 953 kobiety i 671 mężczyzn. W porównaniu do września ubiegłego roku ich liczba wzrosła o 27 osób, natomiast ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych pozostał na tym samym poziomie i wynosi 36,0%.

Od początku roku w tut. urzędzie pracy zarejestrowało się 2.142 bezrobotnych zamieszkałych na wsi (w tym 1.076 kobiet i 1.066 mężczyzn); stanowili oni 36,7% ogółu nowo rejestrowanych. W porównaniu do poprzedniego roku napływ do bezrobocia mieszkańców terenów wiejskich zwiększył się o 126 osób. Od początku roku wyłączono z ewidencji bezrobotnych 2.304 osoby, z czego 57,2% z nich wyłączono z powodu podjęcia pracy (tj. 1.318 os.), 15,7% wyłączono z powodu niepotwierdzenia gotowości do pracy (362 os.), 4,8% dobrowolnie zrezygnowało ze statusu osoby bezrobotnej (111 os.), a 3,8% (88 os.) odmówiły bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy.

W końcu III kwartału 2013 r. w ewidencji osób bezrobotnych zarejestrowanych było 381 osób z orzeczeniem lekarskim o niepełnosprawności, w tym 197 kobiet i 184 mężczyzn. Bezrobotni z orzeczeniem o niepełnosprawności stanowią 8,4% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Zdecydowaną większość osób niepełnosprawnych, bo aż 65,1% stanowią osoby po 45 roku życia. 18,9% jest w wieku do 34 roku życia. Ze względu na poziom wykształcenia najliczniejszą grupą są osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (32,5%). 27,6% posiada wykształcenie gimnazjalne i niższe. Wykształcenie policealne i średnie zawodowe posiada 24,4%, a wyższym wykształceniem legitymuje się 8,7% niepełnosprawnych bezrobotnych.

Od początku roku do ewidencji urzędu wpisano 447 osób z orzeczeniem lekarskim o niepełnosprawności, tj. o 23 osoby więcej aniżeli w poprzednim roku. Wśród rejestrujących się połowę stanowiły kobiety.

W końcu września br. liczba bezrobotnych osób do 25 roku życia wyniosła 929 osób (w tym 516 kobiet i 413 mężczyzn). W analogicznym okresie poprzedniego roku liczba bezrobotnej młodzieży wyniosła 992 osoby, zatem w ciągu roku ich liczba spadła o 63 osoby. Wśród ogółu bezrobotnych zarejestrowanych w tut. urzędzie pracy, młodzież stanowi 20,6%. Spośród bezrobotnej młodzieży najwięcej osób posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe tj. 27,7% (257 os.). 26,5% posiada wykształcenie policealne i średnie zawodowe (246 os.), 23,5% gimnazjalne i niższe (218). Wykształceniem średnim ogólnokształcącym legitymuje się 13,9% (129 os.), a wyższym 8,5% (79 os.). Biorąc pod uwagę czas pozostawania bez pracy, to udział młodzieży pozostającej w ewidencji urzędu ponad 12 miesięcy wynosi 15,3% wobec 15,0% w poprzednim roku. Wśród osób bez doświadczenia zawodowego zdecydowanie przeważają osoby do 25 roku życia – stanowią 55,8% (435 os.), co wiąże się często z rejestracją tych osób zaraz po ukończeniu szkoły.

Od początku roku zarejestrowało się w PUP w Lesznie 1.796 bezrobotnych do 25 roku życia, gdzie w poprzednim roku tych rejestracji było 1.736. Udział rejestracji osób młodych w ogólnej liczbie nowo zarejestrowanych bezrobotnych w PUP wynosi 30,8% wobec 30,9% w 2012. Dla 39,7% bezrobotnych do 25 roku życia była to pierwsza rejestracja (713 os.), a 60,3% (1.083 os.) młodzieży rejestrowało się po raz kolejny.

Od początku roku z ewidencji bezrobotnych wyłączono 1.752 osoby. 53,0% wyłączeń spowodowanych było podjęciem pracy (929 os.). W porównaniu do września 2012 r. liczba podjęć pracy wzrosła o 154 os. Niestety wyłączenia spowodowane były także innymi przyczynami, m.in. co piąta młoda osoba nie potwierdziła gotowości do podjęcia pracy, a 4,8% odmówiło bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy.

Podobnie jak w przypadku młodzieży bezrobotni powyżej 50 r. życia są grupą, która znajduje się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Pracownicy ze skrajnych grup wiekowych postrzegani są przez pracodawców jako mniej efektywni. Młodzi nie posiadają doświadczenia zawodowego, a ludzie starsi mają mniej energii niż kiedyś, co powoduje, że są mniej wydajni. W końcu września 2013 roku grupa bezrobotnych powyżej 50 roku życia liczyła 1.018 osób (w tym 466 kobiet i 552 mężczyzn). W porównaniu do września 2012 r. ich liczba wzrosła o 38 osób. W ogólnej liczbie bezrobotnych osoby „po pięćdziesiątce” stanowią 22,6%. W populacji bezrobotnych powyżej 50 roku życia prawo do zasiłku posiadały 254 osoby, czyli co czwarty bezrobotny w omawianej grupie wiekowej.

Wśród bezrobotnych „po pięćdziesiątce” najliczniejsza jest grupa z wykształceniem zasadniczym zawodowym tj. 34,9% oraz gimnazjalnym i niższym – 29,3%. 24,5% posiada wykształcenie policealne i średnie zawodowe. Wykształceniem średnim ogólnokształcącym legitymuje się 5,9% bezrobotnych powyżej 50 roku życia, a wyższym tylko 5,5%. Udział bezrobotnych pozostających w długotrwałym bezrobociu wynosi prawie 40,0% (tj. 406 os.).

Od początku roku do ewidencji bezrobotnych wpisano 960 osób „po pięćdziesiątce”, rejestracje te stanowiły 16,4% ogółu rejestrowanych. 18,8% rejestrowało się pierwszy raz, a 81,2% po raz kolejny powracało do ewidencji osób bezrobotnych. Wyłączono 942 osoby, z czego 389 z powodu podjęcia pracy, 150 z powodu nabycia praw do świadczenia przedemerytalnego, a 122 z powodu niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy.

Wśród osób zarejestrowanych w tut. urzędzie pracy najliczniejsza jest grupa osób bez wykształcenia średniego, tj. 2.419 osób, w tym 1.162 kobiety i 1.257 mężczyzn. W ogólnej liczbie bezrobotnych grupa ta stanowi 53,6%. Wśród nich wykształcenie zasadnicze zawodowe posiada 1.310 os., a gimnazjalne i niższe 1.109 os. Najliczniejsza jest grupa osób w wieku 45-54, tj. 555 os. Bezrobotnych bez wykształcenia średniego w wieku 25-34 jest 529, w grupie 35-44 jest ich 499, do 25 roku życia 475 os, a po 55 roku życia 361.

Kolejną grupą bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy są osoby bez kwalifikacji zawodowych, czyli nieposiadający kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu. W końcu III kwartału br. w rejestrach urzędu było ich 1.153 os. co oznacza, że co czwarty bezrobotny nie posiada kwalifikacji zawodowych. Kobiet bez kwalifikacji zawodowych było 653, a mężczyzn 500. Z analizy struktury wieku wynika, że 54,8% stanowią bezrobotni w wieku 18-34, a co trzecia osoba jest po 45 roku życia. Biorąc pod uwagę wykształcenie tych osób, to zdecydowaną większość stanowią bezrobotni z wykształceniem gimnazjalnym lub niższym 66,6% (768 os.). Wykształceniem średnim ogólnokształcącym legitymuje się 21,7% bezrobotnych w tej grupie.

Na uwagę zasługuje także grupa bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego, która to ma duże trudności w znalezieniu zatrudnienia właśnie z tego powodu. Często pracodawcy wymagają nie tylko określone wykształcenie, ale również chcą żeby potencjalni pracownicy posiadali doświadczenie zawodowe na określonym stanowisku pracy. W końcu września 2013 r. zarejestrowanych było 780 bezrobotnych bez doświadczenia zawodowego (17,3% ogółu). Kobiet było 442, a mężczyzn 338. Najczęściej były to osoby młode do 25 roku życia – 435 os., tj. prawie 56,0%. Bezrobotni bez doświadczenia zawodowego najczęściej legitymowali się wykształceniem gimnazjalnym lub niższym (291 os.) oraz policealnym i średnim zawodowym (223 os.).

W końcu III kwartału 2013 r. liczba osób długotrwale bezrobotnych (pozostających w ewidencji osób bezrobotnych ponad 12 miesięcy od momentu rejestracji) wyniosła 1.342 osoby (tj. o 198 osób więcej niż we wrześniu 2012 r.) Wśród nich 594 pozostaje bez pracy ponad 2 lata. Najwyższa liczba osób długotrwale bezrobotnych występuje w dwóch grupach wiekowych, mianowicie wśród osób od 25 do 34 lat jest ich 386 i od 45 do 54 lat 303 osoby. Wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym 401 osób pozostaje w rejestrach urzędu ponad 12 miesięcy, a wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym i niższym 355 osób.

Wykształcenie jest czynnikiem bardziej niż wiek różnicującym sytuację bezrobotnego na rynku pracy. Ograniczona w stosunku do podaży siły roboczej liczba miejsc pracy oraz występująca na rynku pracy konkurencja powodują większe trudności w znalezieniu pracy przede wszystkim przez osoby, które pracę utraciły i mają niski poziom wykształcenia, ale i przez osoby dotychczas niepracujące, wchodzące na rynek pracy. Pod względem poziomu wykształcenia struktura bezrobotnych jest bardzo podobna od kilku lat. Najliczniejszą grupę wśród ogółu zarejestrowanych stanowią bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym (29,0%, tj. 1.310 os.). Co czwarta osoba posiada wykształcenie gimnazjalne lub niższe (1.109). Bezrobotnych z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym jest 1.081 os., tj. 24,0%. Wyższym wykształceniem legitymuje się 13,3% (600), a średnim ogólnokształcącym 9,2% (413).

Ze względu na staż pracy najliczniejszą grupę stanowią osoby ze stażem pracy od roku do 5 lat, tj. 1.062 osoby (23,4%), a najmniej bezrobotnych posiada ponad 30-letni staż – 237 os. (5,3%).

W końcu września 2013 r. bezrobotni najczęściej reprezentowali zawód sprzedawca, pracownik ds. ekonomicznych i administracyjnych, kucharz, krawiec/szwacz, ślusarz, mechanik pojazdów samochodowych, pedagog, murarz, stolarz, fryzjer, cukiernik, malarz, technik mechanik, robotnik budowlany, robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym. Jednak najliczniejsza grupa osób nie posiadała zawodu.

Aktywizacja zawodowa bezrobotnych

Obecna sytuacja gospodarcza generuje szereg zmian zachodzących na rynku pracy, coraz silniej zarysowuje się potrzeba świadczenia kompleksowych usług na rynku pracy dla osób poszukujących zatrudnienia oraz pracodawców. Pośrednicy pracy i doradcy zawodowi starają się sprostać oczekiwaniom klientów.

Rolą pośrednictwa pracy jest przede wszystkim udzielanie pomocy bezrobotnym i poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia, informowanie o aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy, inicjowanie i organizowanie kontaktów bezrobotnych i poszukujących pracy z pracodawcami, informowanie bezrobotnych o przysługujących im prawach i obowiązkach oraz pozyskiwanie i upowszechnianie ofert pracy. Ponadto pośrednicy pracy współpracują z pracodawcami, pomagają im w pozyskiwaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach, udzielają informacji o kandydatach do pracy, w związku ze zgłoszoną ofertą pracy, a także informują ich o sytuacji na rynku pracy.

Doradcy zawodowi oferują osobom bezrobotnym i poszukującym pracy wsparcie w planowaniu drogi zawodowej oraz definiowaniu problemów, stanowiących przeszkodę w podjęciu zatrudnienia. Udzielają informacji o zawodach, rynku pracy oraz możliwościach kształcenia, udzielają porad związanych z wyborem zawodu, zmianą kwalifikacji, podjęciem zatrudnienia oraz organizują indywidualne i grupowe porady zawodowe.

W ciągu 9 miesięcy 2013 roku PUP pozyskał 1.785 ofert pracy - o 110 ofert mniej w stosunku do poprzedniego roku. Pracodawcy najczęściej zgłaszali zapotrzebowanie na pracowników w zawodach takich jak: sprzedawca, pracownik ds. ekonomii i administracji, murarz, krawiec/szwacz, kierowca samochodu ciężarowego, malarz, przedstawiciel handlowy, doradca klienta, kucharz. Najwięcej ofert dotyczyło pracowników przy pracach prostych.

Od początku roku doradcy zawodowi udzielili 2.907 porad indywidualnych, zorganizowali 36 spotkań w formie informacji grupowej dla młodzieży do 25 roku życia pn. „Samodzielność w poszukiwaniu pracy”, w których uczestniczyło 398 osób. W 26 spotkaniach dla osób bezrobotnych rejestrujących się po raz pierwszy pn. „Prawa i obowiązki osób bezrobotnych oraz usługi urzędu pracy” wzięło udział 235 os. W poradach grupowych uczestniczyło 47 bezrobotnych. Indywidualny Plan Działania (IPD) przygotowano dla 1.788 osób. IPD jest to pomoc świadczona osobom bezrobotnym w ramach procesu doradczego. Jego celem jest określenie przez klientów swoich mocnych i słabych stron, ograniczeń i możliwości, nabycie umiejętności poszukiwania i uzyskiwania zatrudnienia, nabycie nowych kompetencji, a także podejmowanie działań przedsiębiorczych związanych z utworzeniem własnej firmy.

Działalność liderów klubu pracy polega na organizowaniu cyklu zajęć, mających na celu aktywizację zawodową osób bezrobotnych i poszukujących pracy poprzez naukę nowoczesnych technik i metod poszukiwania pracy. W ciągu 9 miesięcy 2013 r. liderzy klubu pracy zaktywizowali 632 osoby. Bezrobotni i poszukujący pracy wzięli udział w zajęciach takich jak:

- „Autoprezentacja w trakcie rozmowy kwalifikacyjnej” – 42,
- „Debiutanci na rynku pracy” – 23,
- „Mama aktywna zawodowo” – 22,
- „Nie daj się bezrobociu” – 23,
- „Niekonwencjonalne metody poszukiwania pracy” – 32,
- „W cztery oczy z pracodawcą - trudne pytania na rozmowie kwalifikacyjnej” – 30,
- „Trening umiejętności niezbędnych w poszukiwaniu pracy” – 26.

30 osób wzięło udział w Warsztatach Aktywnego Poszukiwania Pracy. W ramach informacji zawodowej Klub Pracy zaktywizował 269 osób. Z usług Klubu Pracy korzystały również osoby niezarejestrowane w urzędzie.

W budynku Powiatowego Urzędu Pracy działa również „kawiarenka internetowa”, w której osoby bezrobotne i poszukujące pracy mogą skorzystać z bezpłatnego dostępu do Internetu, gdzie mają możliwość zapoznania się z usługami urzędu pracy, ofertami pracy, analizami i informacjami o lokalnym rynku pracy, a także mogą wysłać przygotowane dokumenty aplikacyjne do pracodawców. Dziennie korzysta z niej kilkanaście osób.

Ponadto Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie świadczy usługi w ramach EUROpean Employment Services – Europejskie Służby Zatrudnienia (EURES), które są siecią współpracy publicznych służb zatrudnienia i ich partnerów na rynku pracy, wspierające mobilność w dziedzinie zatrudnienia na poziomie międzynarodowym i transgranicznym, w krajach Unii Europejskiej oraz Norwegii, Islandii i Szwajcarii. Sieć EURES została powołana przez Komisję Europejską, aby ułatwiać swobodny przepływ pracowników na terenie Europejskiego Obszaru Gospodarczego poprzez:

- międzynarodowe pośrednictwo pracy,
- informowanie na temat warunków życia i pracy w krajach członkowskich,
- identyfikowanie i przeciwdziałanie przeszkodom w mobilności.

Działalność sieci EURES polega głównie na informowaniu, doradztwie i wspomaganiu poszukujących pracy z Europejskiego Obszaru Gospodarczego, którzy chcą

pracować w innym kraju członkowskim oraz pracodawców, którzy chcą rekrutować pracowników z innych krajów członkowskich. W ostatnim czasie ta usługa cieszy się dużym zainteresowaniem.

Formą pomocy w pozyskaniu zatrudnienia są - oprócz pośrednictwa pracy i doradztwa zawodowego - tzw. aktywne formy, które wymagają zaangażowania środków finansowych Funduszu Pracy oraz Europejskiego Funduszu Społecznego. W ciągu 9 miesięcy 2013 roku skierowano do aktywnych form 938 osób bezrobotnych, z tego do odbycia stażu skierowano 369 osób, do udziału w szkoleniach 334 bezrobotnych, 154 osoby otrzymały jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 38 osób podjęło pracę w ramach prac interwencyjnych, 16 w ramach robót publicznych, a 27 osób zaktywizowano ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy.

W 2013 roku Urząd otrzymał od Ministra Pracy i Polityki Społecznej decyzję finansową na kwotę **2.948.900,00 zł**. Środki te pozwalają na pokrycie zobowiązań oraz zaktywizowanie **406 osób**, z czego: 32 osoby podjęły pracę w ramach prac interwencyjnych, 16 osób zostało zatrudnionych w ramach robót publicznych, 136 bezrobotnych zostanie skierowanych do udziału w szkoleniach, 206 osób zostało skierowanych do odbycia stażu, 7 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 6 osób zostało zatrudnionych w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy, a 3 osoby otrzymały jednorazowo środki na założenie spółdzielni socjalnej.

Kolejny rok Powiatowy Urząd Pracy w Lesznie realizuje projekt systemowy pn. „*Aktywność – kluczem do sukcesu*”, współfinansowany z Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, Działanie 6.1 *Poprawa dostępu do zatrudnienia oraz wspieranie aktywności zawodowej w regionie*, Poddziałanie 6.1.3 *Poprawa zdolności do zatrudnienia oraz podnoszenie poziomu aktywności zawodowej osób bezrobotnych*, na który pozyskał **2.655.300,00 zł** na zaktywizowanie **336 bezrobotnych**. W ramach tego projektu 82 osoby zostały skierowane do odbycia stażu, 104 bezrobotnych skorzystało ze szkoleń, a 150 osób skorzystało z dwóch form aktywizacji, tj. bezrobotni wzięli udział w szkoleniu „Własna firma” po czym otrzymali jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej.

Powiatowy Urząd Pracy realizuje również program specjalny pn. „*Chcę być aktywny*” w ramach 10% kwoty środków Funduszu Pracy ustalonych według algorytmu przyznanych na finansowanie zadań w powiecie na rok 2013. W ramach programu, na który przeznaczono **356.970,00 zł** zostało zaktywizowanych **27 bezrobotnych do 30 roku życia**. Program składał się z dwóch modułów, tj. 15 osób otrzymało jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, a 12 osób zostało zatrudnionych w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy. Ponadto każdy bezrobotny skorzystał z usług rynku pracy (pośrednictwo pracy i doradztwo zawodowe), a w ramach elementu specyficznego otrzymał wsparcie pomostowe (w przypadku dotacji) lub dodatek motywacyjny (w przypadku wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy).

W maju Urząd otrzymał dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra w kwocie **150.700,00 zł** na finansowanie realizacji programu specjalnego pn. „*Perspektywa zmiany*” na zaktywizowanie **12 osób bezrobotnych powyżej 50 roku życia**. Program składa się z dwóch modułów, tj. 8 osób podejmie pracę w ramach prac interwencyjnych, a 4 osoby zostaną zatrudnione w ramach wyposażenia/doposażenia stanowiska pracy dla bezrobotnego. Ponadto każdy bezrobotny skorzysta z usług rynku pracy (doradztwo zawodowe i wsparcie psychologa oraz szkolenie pod potrzeby pracodawcy), a w ramach elementu specyficznego otrzyma dodatek motywacyjny.

Ponadto Urząd otrzymał dodatkowe środki Funduszu Pracy z rezerwy ministra w kwocie **493.300,00 zł** na finansowanie realizacji projektu pn. „*Bądź aktywny*”

na zaktywizowanie **126 osób** bezrobotnych. W ramach tych środków 100 osób zostanie skierowanych na staż, 20 osób zostanie skierowanych do udziału w szkoleniach i 6 osób otrzyma jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej

Łącznie w 2013 r. Urząd dysponuje kwotą **6.248.200,00 zł**, co pozwoli na zaktywizowanie prawie **940 osób**.

W ciągu 9 miesięcy 2013 r. bez zakłóceń odbywała się realizacja wypłat zasiłków dla bezrobotnych, zasiłków i świadczeń wynikających z uczestniczenia w aktywnych programach oraz należnych od tych wypłat składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne. PUP nie ma zobowiązań wobec ZUS z tytułu opłacenia składki zdrowotnej za bezrobotnych bez prawa do zasiłku oraz wobec pracodawców z tytułu zatrudniania bezrobotnych (subsydiowane zatrudnienie).

Cechy charakterystyczne leszczyńskiego rynku pracy w okresie I-IX 2013 r.

– w porównaniu do okresu I-IX 2012 r. –

(dane dotyczą miasta Leszna i powiatu łącznie)

1. Napływ do bezrobocia – większy o 219 osób.
2. Odpływ z bezrobocia – większy o 514 osób.
3. Spadek ogólnej liczby ofert pracy – o 110.
4. Wzrost liczby podjęć pracy ogółem – o 426.

- według stanu na koniec września 2013 r.

w porównaniu do września 2012 r.

5. Stopa bezrobocia większa o 0,2 p.p.
6. Wzrost liczby bezrobotnych – ogółem o 64 osoby.
 - liczba kobiet spadła - o 108 osób.
7. Wzrost liczby bezrobotnych mieszkańców wsi – o 27.
8. Spadek liczby osób uprawnionych do zasiłku dla bezrobotnych – o 167.
9. Spadek liczby osób młodych – do 25 roku życia – o 63 osoby.
10. Wzrost liczby osób powyżej 50 roku życia – o 38 osób.
11. Wzrost liczby osób długotrwale bezrobotnych – o 198.
12. W 2012 r. liczba bezrobotnych na koniec września w porównaniu do liczby bezrobotnych z dnia 1 stycznia 2012 r. wzrosła o 3,0%, natomiast w 2013 r. spadła o 3,5%.